Vraag nr. 319
van 20 september 2002
van de heer JOHAN DE ROO

Waterbodemkwaliteit – Geplande saneringen

In de loop van 2000-2001 was de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) van plan om een inventarisatie op te maken van de kwaliteit van de waterbodems in Vlaanderen. Dit zowel van de bevaarbare, als van de onbevaarbare waterlopen.

1. Kan de minister de lijst geven van de te saneren waterbodems en hun prioriteitsrangschikking ?

2. Heeft het onderzoek van de VMM uitgewezen dat er werkzaamheden noodzakelijk zijn inzake slibverwijdering uit het Schipdonkkanaal (Afleidingskanaal van de Leie)?

NB. Deze vraag werd gesteld aan minister vice-president Stevaert (vraag nr. 399) en aan minister Dua (nr. 319).

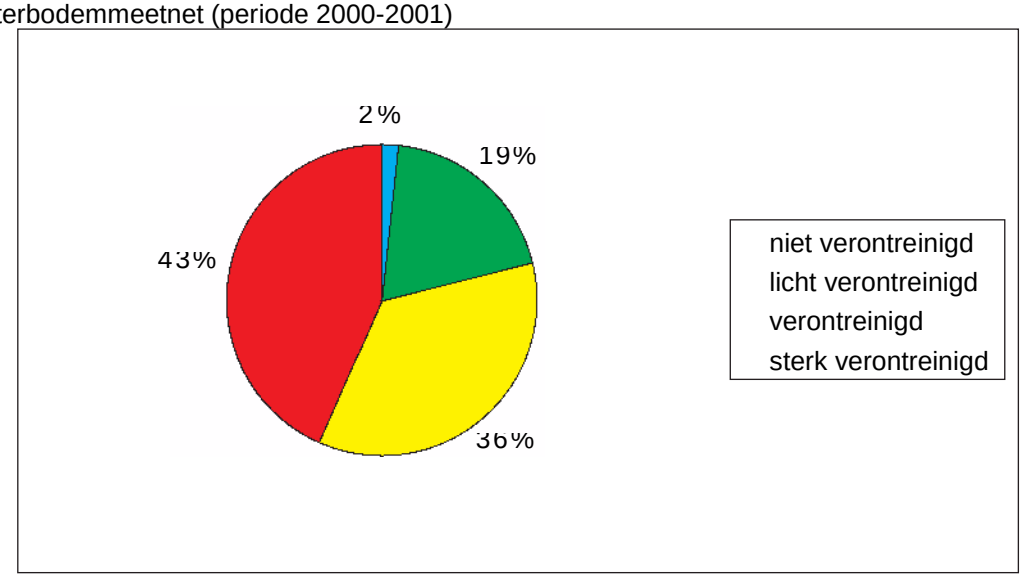
Antwoord

1. Uit de resultaten van het waterbodemmeetnet (300 meetplaatsen) van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) voor de periode van 2000-2001 blijkt dat 43 % van de onderzochte meetplaatsen een triadekwaliteitsbeoordeling klasse 4 krijgt (uit ontwerp waterbodemrapport 2002, publicatie verwacht tegen december 2002). In dit geval is er een ernstige aanwijzing voor een belangrijke bedreiging van het ecosysteem.

   Deze bedreiging wordt vastgesteld op basis van de triadekwaliteitsbeoordeling waarbij een fysisch-chemisch, biologisch en ecotoxicologisch onderzoek de kwaliteit van de waterbodem beschrijft (uit Handboek voor de karakterisatie van de bodems van de Vlaamse waterlopen – Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, 2000). De gebruikte referentiewaarden voor deze toetsing zijn afgeleid op basis van wetenschappelijk onderzoek. Zij hebben geen wettelijke status, maar reflecteren de concentratie aan stoffen in weinig tot niet verontreinigde waters.

.

Procentuele verdeling van de triadekwaliteitsbeoordeling (TKB) van 300 meetplaatsen van het waterbodemmeetnet (periode 2000-2001)

Een opsomming van de meetplaatsen en hun kwaliteitsbeoordeling kan worden geraadpleegd bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen (**bijlagen 2 t.e.m. 5**).
Voor waterbodems met een triade-kwaliteitsbeoordeling klasse 4 is verder onderzoek naar een mogelijk saneringsproject aangewezen. Beslissingen zullen/mogen niet alleen afhangen van deze prioriteitenlijst, andere aspecten zoals budget, hydraulische, nautische en ecologische redenen zullen hierbij een belangrijke rol spelen.

2. Uit het triadeonderzoek (resultaten uit het waterbodemmeetnet VMM en resultaten uit vroeger triadeonderzoek) wordt het volgende afgeleid :

– de waterbodem van het kanaal blijkt te zijn verontreinigd met PCB's en minerale olie (klasse 4 of sterk afwijkend t.o.v. de referentie) ;

– op zes van de elf meetplaatsen wordt een afwijkende concentratie voor kwik gevonden. In nagenoeg alle meetplaatsen worden lichte afwijkingen voor zware metalen gevonden ;

– van alle meetplaatsen kan worden gezegd dat de fysisch-chemische toestand van de waterbodem sterk verontreinigd is. Er is een ernstige aanwijzing dat het ecosysteem hieronder lijdt. Vermoedelijk ligt deze slechte chemische kwaliteit aan de basis van de waargenomen ecotoxicologische effecten (in alle gevallen klasse 3 of 4) en van een slechte biologische kwaliteit ;

– op basis van deze metingen blijkt dat de meest verontreinigde meetplaats van het Schipdonkkanaal gesitueerd is rond Nevele (meetplaats 768000). Afwijkende of sterk afwijkende concentraties voor kwik, PCB's, minerale olie en PAK's worden vastgesteld, naast duidelijk ecotoxicologische effecten en een zeer slechte biologische kwaliteit ;

– samengevat is de kwaliteit van de bodem van het Schipdonkkanaal – volgens de triade-kwaliteitsbeoordeling – over de volledige lengte sterk verontreinigd (telkens klasse 4). Dit betekend dat verder onderzoek naar sanering – in brede zin – aangewezen is. Beslissingen hieromtrent liggen bij de waterloopbeheerder.

(PAK : polyaromatische koolwaterstoffen – red.)

(Bovenvermelde bijlagen liggen ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)